

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

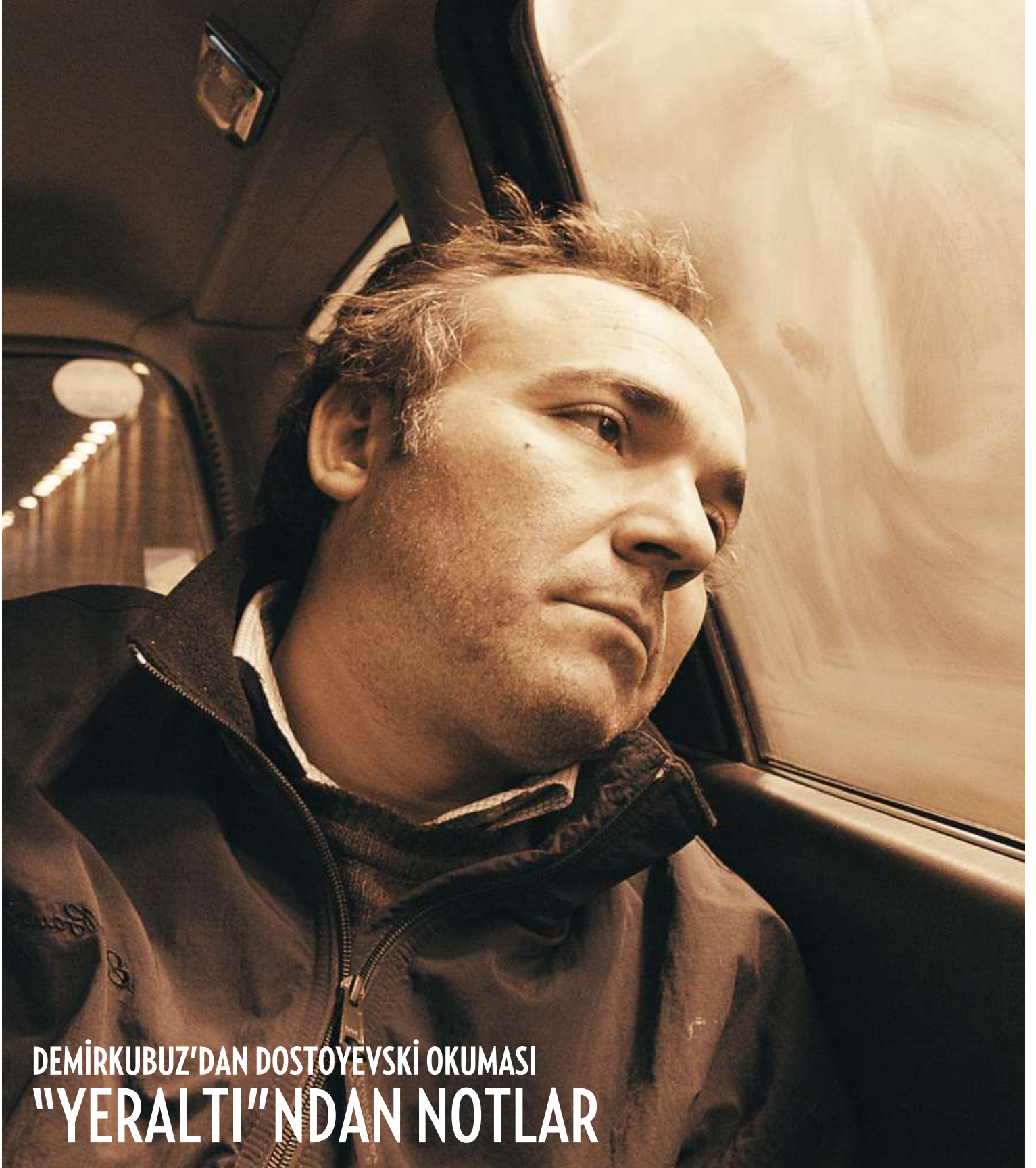
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DEMİRKUBUZ'DAN DOSTOYEVSKİ OKUMASI
"YERALTI"NDAN NOTLAR

ERDAL BEŞİKÇIOĞLU

TARDU
FLORDUN

CANSU
DERE

HAKAN
BOYAV

HAZAL
KAYA

NIHAT
İLERİ

AYDA
AKSEL

ESER
EMRAH SERBES

YÖNETMEN
SERDAR AKAR

BEHZAT Ç.

SENİ KALBİME GÖMDÜM

FATİH
ARTMAN

İNANÇ
KONUKÇU

CANAN
ERGÜDER

BERKAN
ŞAL

EGE
AYDAN

ADAM
FİLM

Şimdi
DVD ve VCD'de **tiglon**

GEORGE HARRISON: FANİ DÜNYAYA KARŞI

BU YAZI KALEME ALINDIĞINDA, 31. İSTANBUL FİLM FESTİVALİ'NİN BİTMESİNE BİRKAÇ GÜN KALMIŞTI. Sinemaseverler, 31 Mart-15 Nisan tarihleri arasında 200'ün üzerinde eserle, vizyon filmlerinin kuşatması altında geçen bir yılın ardından, kısa bir süreliğine de olsa ateşkes ilan edip, nefes alma fırsatı buldular. Üstelik usta sinemacıların katıldığı söyleşi ve atölye çalışmaları, sinema dersleri, konser ve partiler de cabası. Festivalin en güzel yanlarından biri de gösterilen sıkı belgesellerdi galiba. Bu yıl özellikle bir belgesel vardı ki, Martin Scorsese'nin onca film çalışması içindeyken, hangi arada böylesi komplike bir çalışmayı tamamladığı merak edildi doğrusu: "George Harrison: Fani Dünyaya Karşı" (George Harrison: Living In The Material World).

George Harrison, Beatles'ın en mutsuz, en sıkıntılı ama bir o kadar da en ketum üyesiydi bildiğiniz gibi. Kendi fikirlerini açığa vurmaktansa, hep perdelemeyi tercih eden bir kişilik yapısına sahipti.

Belgesel, George Harrison'ın kendisini ve gerçeğini arayışı, tüm o kargaşanın içinde kendini bulma çabası üzerine yoğunlaşıyor.

HBO televizyonu için iki bölüm olarak çekilen belgesel, 208 dakikalık uzunluğu bir yana, muhtemelen Scorsese'nin çektiği en iyi belgesel. Tabii unutmamak lazım, geçtiğimiz yıllarda yine festivalde görme şansı bulduğumuz Rolling Stone'un konser-belgesel filmi "Shine A Light" da harika bir çalışmaydı.

Scorsese, bu çalışmasında George Harrison'ın ikinci eşi Olivia'nın yardımcılarıyla bütün arşiv materyallerini, fotoğrafları, film ve videoları bir araya getirmiş adeta. George'un en sevdiği insanlar (oğlu Dhani, Ringo, Paul, Yoko Ono, Eric Idle, Terry Gilliam, Eric Clapton, Jackie Stewart ve daha birçok özel isim), anılarıyla bu belgeselde bir arada...

George Harrison, işçi sınıfının yoğun olduğu Liverpool'da büyüdü. Çocuk yaşlarda babasının sebze bahçesinde çalıştı. Söyleşilerinin çoğunda, "Ne kadar para ve şöhrete kavuşsam da, hep o bahçeyi özleyen küçük bir çocuk oldum." demişti.

Beatles'ın ilk yıllarında John Lennon ve Paul McCartney hit parçaların bestecileriydi. George ise yüzlerce şarkı yazmasına rağmen, bir şekilde albümlere giremiyor ve bu tutum karşısında hep eziliyordu. Bu sebeple George'un sesi pek duyulmuyordu. Tüm bu kaotik curcunadan kaçış yolu arayan George, huzuru Doğu Mistisizmi'nde ve Maharishi Mahesh Yogi öğretilerinde buldu. 'Hare Krishna' geleneğine katıldı ve ölünceye kadar bir vejetaryen olarak yaşadı.

Bu öğretilere o kadar kendini kaptırmıştı ki, yaşamın en büyük amacının mutlak ölüme kendini hazırlamak olduğuna inanıyordu. Meditasyon ile içe dönük bir yaşam sürmeye başlamıştı. Hayatının büyük bir kısmını böyle geçirdi ama 1997'de, kendisine, daha sonra akciğerlerine ve beyne de yayılacak olan gırtlak kanseri teşhisi konuldu. 2001 yılında da aramızdan ayrıldı.

İşte bu yapıt, bu büyük ve saygın sanatçıya bir saygı duruşu. Scorsese'nin kurmaca filmlerinde de yaptığı gibi objektif ve daha az kişisel bir çaba. Uzunluğu göz önüne alındığında, konser görüntülerinden ziyade George Harrison haber filmleri ve röportajlardan oluşuyor bu belgesel.

George'u bilenler, onu çok sevdi ve ona saygı duydu. O ise her zaman gerçeği aradı...

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, EBRU ÇELİKÜÇ, KEREM SANATEL

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Yeraltı; Çapraz Ateş (Haywire); Doğaüstü (Chronicle);
Aşk Yemini (The Vow); Yeniden Doğuş (The Howling: Reborn);
Film; Loraks (Dr. Seuss' The Lorax).

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

22 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, "İslami Sinema'nın Çıkmazı" başlıklı yazı dizisine
başlıyor bu hafta. İlk haftanın alt başlığı "Bibergazi ve Su Meselesi..."

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Sanjay Leela Bhansali'den Bollywood sinemasını
şahlandıran bir başyapıt: "Devdas".

26 AİLE OYUNU

Footloose/2011; İçinde Yaşadığım Deri (La Piel Que Habito).

30 SAPIK

Dışarlık; Kerem Akça'yla "Tür Sinemasının 100 Yılı";
Sekans Sinema Grubu Film Eleştirisi Yarışması; İzmir Film Festivali'nde
Lazar Ristovski filmleri; Karanlık Gölgele (Dark Shadows).

YERALTI

YÖNETMEN Zeki Demirkubuz

OYUNCULAR Engin Günaydın,

Nihal Yalçın, Serhat Tutumluer,

Nergis Öztürk, Murat Cemcir,

Feridun Koç, Serkan Keskin

YAPIM 2012 Türkiye

SÜRE 107 dk.

DAĞITIM Tiglon (Mavi Film)

Zeki Demirkubuz,
zorlu bir işin üstesinden
gelmiş ve ortaya çok
başarılı bir Dostoyevski
uyarlaması çıkarmış.
Muharrem'in mahvına
yol açan ruhsal çıkmazı,
mükemmel bir kara-şiir
şeklinde akıp gidiyor.

YANLIŞ BİR HAYATIN DOĞRU BİÇİMDE SÜRDÜRÜLEMEYECEĞİNE DAİR EN sert, en kara romanlardan biridir "Yeraltından Notlar"... Dostoyevski, Mihaylovski'nin ünlü eleştirisinde söylediği gibi gerçekten de 'zalim bir yetenek' göstermiş, 'ezilmiş ve aşağılanmışlar'a karşı merhamet değil, 'sağıksızca bir merak', insan ruhunun hastalıklı hallerine karşı adeta sapkınca bir yaklaşım sergilemiştir, günümüzden tam 148 yıl önce yayımlanan romanında.

Dışlanmışlıktan kaynaklanan acı ve ıstırabını başkalarına duyurmaktan haz alan; bunu hınç, nefret, kıskançlık ve şiddet duygularıyla birleştirip bir tür mağduriyet edebiyatı geliştiren, egoist bir olumsuz kahraman dikilir önümüze "Yeraltından Notlar" da. Zaten lafa da "Ben hasta bir adamım..." diyerek başlar. Kuşkusuz ki söz ettiği hastalık, karaciğer ağrılarıyla sınırlı değildir; ruhsal rahatsızlığının da farkındadır ve tıpkı karaciğerini tedavi ettirmeye yanaşmadığı gibi bu konuda da kılını bile kıpırdatmamakta, gene de hep mağdur olduğuna, haksızlığa uğradığına inanmaktadır. Bu inanç, romanın sayfaları çevrildikçe net biçimde hastalıklı olmaktan kaçmak yerine hastalıklı olmanın kabulüne yol açar. Öyle ki iyi insan olmanın yolunun 'berbat bir insan olduğunu anlamak'tan geçtiğine ve neredeyse 'sağlığın zararları, hastalığın faydaları'na dair kesin bir kanaat oluşur. Kabulleniş, Yeraltı Adamı açısından bir itiraf değil, kendisine yönelik bir aşağılamadır aslında.

"Yeraltından Notlar", bana sorarsanız, "Ecinniler", "Ölümler Evinden Anılar", "Karamazov Kardeşler", "Suç Ve Ceza" dururken 'Dostoyevski'nin en iyi eseri' demenin hayli zor olduğu bir romandır; buna karşılık sinemaya aktarılması en zor Dostoyevski romanı olduğu rahatlıkla söylenebilir. Sinema tarihinde bugüne dek çok sayıda ve çok parlak "Yeraltından Notlar" uyarlamasının olmaması da bunu gösterir. Zeki Demirkubuz, olan biteni, 19. yüzyılın ikinci yarısının St. Petersburg'unun günümüz Türkiye'sindeki tartışmasız karşılığı Ankara'ya

taşıdığı "Yeraltı"nda işte bu zorlu işin üstesinden gelmiş ve ortaya çok başarılı bir Dostoyevski uyarlaması çıkarmış. Küçük memur Muharrem (neyse ki bu kez bir Yusuf yok karşımızda!) ve onun hınçla dolu, için için kendini zehirleyip mahvına yol açan ruhsal çıkmazı, mükemmel bir kara-şiir şeklinde akıp gidiyor beyazperdede.

Çevresindekilerden nefret eden, onlar tarafından da 'sıyırılmış' muamelesi görüp adam yerine konmayan Muharrem'in, "Ankara Sıkıntısı" adlı romanıyla ödül kazanan yazar arkadaşının veda yemeğinde başlayan 'bulantısı'nın, utanç, suçlama, aşağılama, pişmanlık ve kriz dolu bir hesaplaşmaya dönüşmesi etrafında şekillenen bu 'varoluş-yokoluş' serüvenine başkaları da dahil oluyor elbette. Yalnızlık ve hastalıktan uluyan bir üst kat komşusu, temizlikçi kadın ve bir fahişe de Arapçada 'yasaklanmış, haram edilmiş' anlamında kullanılan 'Muharrem'in iç dünyasında çıktığı Amok Koşusu'nda kendisine eşlik ediyorlar hızlı adımlarla.

Romandaki şöleni beş kişilik içkili bir yemeğe dönüştürüp filmin bamtelini bu sahnelerle yerleştiren Demirkubuz, bir dönem filmi olan "Kıskanmak"la klasik çizgisinin dışına çıkmış, bence gayet iyi bir iş çıkarmakla birlikte hayli eleştiride almıştı. "Yeraltı" ise en farklı, en ayrıksı, en şaşırtıcı film olarak yer alıyor Demirkubuz filmografisinde.

Genel kabul doğrultusunda, "Yeraltından Notlar"ın Dostoyevski'nin yalnızca "İki kere iki, dört eder" diyen rasyonalist Rus aydınlarıyla değil, kendisiyle de bir hesaplaşması olduğu düşünülürse, "Yeraltı" da önce Zeki Demirkubuz'un kendisiyle, sonra da 'yakın çevresi'yle giriştiği acımasız bir hesaplaşma olarak beliriyor önümüzde. Romandan bir alıntı: "Aklı başında bir adamın bahsetmekten en çok hoşlanacağı şey nedir bilir misiniz? O şey kişinin kendisidir. Bu yüzden ben de kendimden bahsedeceğim."

Tam burada, filmin basın gösterimiyle birlikte ortalığı kaplayan magazin dedikodulara hiç değinmeden, Muharrem karakterinin merhum

"Siz kimsiniz, kendinizi ne sanıyorsunuz..."la başlayan cinnetimsi tirat; tüm o dışlanmışlık isyanı ve kibir, bir Alp Zeki Heper güzellemesi gibi görünüyor.

yönetmen Alp Zeki Heper'le yakın akrabalık ilişkisi içinde olduğunu iddia edebilirim. Demirkubuz'un ilk filmi "C Blok"u adadığı, acısını, öfkesini, hıncını içinde hissettiği ve saygı duyduğu iyi bilinen, öte yandan da 'kötü ve hasta' bir insan olduğu da öne sürülen Heper'i andığı kanısındayım "Yeraltı"nda. Özellikle "Siz kimsiniz, kendinizi ne sanıyorsunuz..."la başlayan cinnetimsi tirat; tüm o anlaşılmamışlık, dışlanmışlık isyanı ve adeta fıskıran yoğun kibir ve felakete doğru yol alışı, bana hep bir Alp Zeki Heper güzellemesi gibi göründü.

"Acaba Sırrı Süreyya Önder'in rolü neydi?"yi merak etmeyi sürdürürken, başta Engin Günaydın olmak üzere "Yeraltı"nın tüm oyuncu kadrosunun dört dörtlük performans çıkardığı da söylenmeli. İlk sinema filmi "Yazgı"da (2001) hayranlık uyandırıcı bir oyunculuk göstermiş olan Engin

Günaydın, Demirkubuz'la bu ikinci çalışmasında doruk noktayı yakalamış gibi. Ne söylesek, övmek olur... Aynı şey Nergis Öztürk için de geçerli. "Barda", "Kıskanmak", "Atlıkarınca" gibi filmlerde büyük riziko taşıyan rollerde izlediğimiz genç oyuncu, 'durağanlığını' büyük bir avantaj olarak kullanıyor ve herhangi bir başka ismin altından kalkmakta zorlanabileceği fahişe rolünde mükemmel bir iz bırakıyor. Ödüllü yazarı canlandıran Serhat Tutumluer ve temizlikçi kadın Nihal Yalçın da çok iyiler.

Sonuç olarak, şöyle demek mümkün: Doğru bir film, yanlış okunamaz!

 Dostoyevski romanını net biçimde ikiye bölmüşken, Demirkubuz bütünleştirmeye gitmiş.

 Ankara, daha baskın bir rol üstlenebilirdi.

uluslararası
international
12th İzmir
Film Festivali
Festival
21-28 Nisan 2012
April

ÇAPRAZ ATEŞ

SU AN EN BÜYÜĞÜNDEN EN KÜÇÜĞÜNE, EN GÜÇLÜSÜNDEN EN MÜTEVAZISINA, Hollywood'daki tüm yönetmenlerin gıptayla izledikleri bir yönetmen varsa, o kesinlikle Steven Soderbergh'dir. Büyük ve küçük projeler arasında böylesine özgürce slalom yapabilen, o janr senin bu janr benim dolayan, bir projesi diğerine benzemeyen, üstelik "Yakında resim çalışmalarına odaklanmak için sinemayı bırakabilirim" diyecek denli hercai bir başka Rüya Fabrikası çalışanı daha bulmak imkansız.

Hazretin adeta Woody Allen üretkenliğinde akıp giden yönetmenlik macerasında ise 2011'i de iki filmle geçtik. Zaten aynı yılda iki film çekmek bir Soderbergh alametifarikasına dönüşmüş durumda. Ne var ki, 2011 tarihli "Çapraz Ateş"i biz "Salgın"dan (Contagion) sonra gecikmeli izliyoruz.

Yeni filmi bu kez 'soğuk yenen' bir intikam öyküsü sunuyor. 'Soğuk yenen' ifadesi lafın gelişi değil, tipik Soderbergh mesafeliliği "Çapraz Ateş"te de var. Daha önce 1999'da küçük ölçekli ama başyapıt düzeyinde "Denizci"yle (The Limey) ziyaret ettiği bu janrı yeni filminde dövuş sanatları penceresinden ziyaret ediyor Soderbergh. Yanına "Kafka" ve "Denizci"de çalıştığı senaryo yazarı Lem Dobbs'u da almış. Açıkçası oyuncu olmayan, haliyle ne ismi ne cismi bilinen Gina Carano gibi bir isme yatırılacak 23 milyon doları ve Carano'nun etrafında 'yardımcı oyuncu' olarak takılacak bunca yıldızı ancak Steven Soderbergh'in prestiji toplayabilirdi. Anlayacağınız, Soderbergh usulü intikam helvası için gerekli un, yağ, şeker kağıt üzerinde bir arada. Gerisi üstadın mutfaktaki becerisine kalıyor ki, Soderbergh de damağınızdan tane tane kayan ve kayarken de ona özgü lezzetleri alabileceğiniz bir karışım çıkarıyor ortaya.

Carano'nun canlandırdığı Mallory'yle bir kafede tanışıyoruz. Karşısında iş arkadaşı Aaron. Karı-koca kibarlığında başlayan sohbetleri adamın kadına saldırmasıyla hararetleniyor. Seri bir kapışmadan sonra Mallory kendisini ondan kurtarıp kafedeki Scott'ı ve arabasını alıp kaçıyor. Yolda Scott'la sohbet halindeyken de buraya nasıl geldiğinin özetini geçiyor. Özel bir şirket

aracılığıyla hükümetlere yasa dışı okyanus aşırı işler yaptığını, Barcelona'daki ve Dublin'deki son iki görevinden sonra şirketteki patronu Kenneth'in kendisine cephe aldığını anlatıyor. Biz de Scott gibi olan biteni onun anlattıklarından takip ediyoruz.

"Çapraz Ateş", son dönemde yönetmenin daha yakından ilgilendiği hükümet komploları ve güvenilmez şirketler gibi öğeler barındırıyor. Bunlar filmin atardamarında Mallory'nin hikayesine ekleniyor ve finale kadar geliyor. Gelgelelim, senaryo Mallory'nin etrafında dönen komployu asla 'politik' sulara çekmiyor.

Soderbergh'i bu kadar nevi şahsına münhasır yapan şeylerden biri de filmlerinin görüntülerine Peter Andrews, kurgusuna ise Mary Ann Bernard mahlaslarıyla kendisinin imza atması. Her iki öge de Soderbergh sinemasında o kadar önemli ki, "Çapraz Ateş"te bu işi başkalarına bırakmayışının nedenini bir kez daha kavriyorsunuz. Sekanları, farklı zaman dilimlerini görsel olarak ayırtırmaya meraklı, "Trafik"ten (Traffic) "Salgın"a filmografisinde böyle çok örnek var. Buna "Çapraz Ateş"i de ekleyebiliriz. Haliyle, Soderbergh tarzı son derece akıcı bir görüntü ve kurgudan bahsedebiliyorsak, bu belki de bu konuda kolları kendisinin sıvamasından kaynaklanıyor.

Gina Carano bu role biraz 'mesleğinden' ötürü seçildiği için diğer oyuncuların tarzı olarak ayrışıyor. Lakin karakteri de zaten 'ayrıksı' durduğu için isabetli oluyor bu.

Nihayetinde, Mallory biraz da Hollywood'da kendi başına takılan Soderbergh'i de andırıyor. Hele finalde Michael Douglas'ın soğuk bedenine yakışan hükümet bürokrati Coblenz'la bir hangarda yaptıkları muhabbeti bir de bu gözle izlerseniz, Mallory'nin Soderbergh'den kopan bir parça olduğunu düşünmeden edemezsiniz. Orada yönetmenin sistemle uzlaşmama konusundaki ısrarını bulabilirsiniz. [\[1\]](#)

Böyle bir hikayeyi 1,5 saatte toplamak ancak ve ancak Steven Soderbergh gibi bir zanaatkarın becerebileceği bir şey.

Kahramanımıza eşlik eden Scott rolündeki Michael Angarano'nun öyküden çıkışı ve bir daha gözükmeşi zaaf gibi duruyor.

ORIJİNAL ADI Haywire

YÖNETMEN Steven Soderbergh

OYUNCULAR Gina Carano,

Michael Angarano, Channing Tatum,

Michael Douglas, Antonio Banderas,

Ewan McGregor, Michael Fassbender,

Bill Paxton, Mathieu Kassovitz

YAPIM 2011 ABD-İrlanda

SÜRE 93 dk.

DAĞITIM Pinema

İsimsiz bir amatör oyuncuya yatırılacak 23 milyon doları ve onun etrafında mütevazı takılacak bunca yıldızı ancak Soderbergh'in prestiji toplayabilirdi.

DOĞAÜSTÜ

KARAKTERLERİN ELLERİNDEKİ KAMERALAR ARACILIĞIYLA, YANI doğrudan onların gözüyle çekilen filmlerin sayısı gün geçtikçe artıyor.

"Blair Cadısı" (The Blair Witch Project), bu anlamda 'öncü' bir çalışmaydı ve az çok hedefine ulaşıyordu. Ancak sonrasında, özellikle de son yıllarda 'sıradanlaşan' bu tür örnekler, durumu 'garip' bir alt tür haline dönüştürdü. Böylesi bir yaklaşıma sahip yapımlar arasında gerçek anlamda sıvırlan ve yapmak istediğine bizi inandıran filmse 2008 yapımı Matt Reeves çalışması "Canavar"dı (Cloverfield).

'Kültleşme' emareleri gösteren "Doğaüstü" de "Canavar"ın açtığı yoldan ilerleyip kendine farklı bir kulvar açma iddiasında bir yapım kimliğiyle dikkat çekiyor. Bu filmin temel iddiası, sadece el kamerasıyla durumu aktarmaktan ibaret değil. Evet, bunu amacı için kullanıyor ama asıl hedefinin 'süper kahraman' filmlerine ters açıdan yaklaşım düz açığı yönelmek olduğunu hissettiriyor.

Üç lise öğrencisinin, yaptıkları bir 'keşif' sonrasında süper güçlerle donanmasının yarattığı kafa karışıklığı üzerinden yürüyor hikaye. Her biri farklı motivasyonlara sahip bu üç 'arkadaş', kucaklarına düşen güçle birlikte hayatlarına 'renk' katıyorlar. Ancak bu rengin dezavantajları da kısa sürede kendini göstermeye başlıyor ve özellikle arkadaşlardan 'ezik' olanın 'yeni düzen'le birlikte karakter değişimi öne çıkıyor...

Süper kahraman filmlerinin temel yapı taşlarını kullanarak yoluna devam eden yönetmen Josh Trank, bir tür 'Superman' efekti armağan ettiği karakterlerine rahatça gezinebilecekleri bir alan vermiyor. Onları belli bir alana hapsederek kendi karanlıklarıyla yüzleşmelerini sağlıyor, dediğimiz gibi özellikle de en zavallı olanın üzerinden hareketle. Bu karakterin evde ve okulda yaşadığı problemlerin bir tür dışavurumuna yol açan süper kahraman olma durumu, "Yeşil Fener"deki (Green Lantern) Hector Hammond ya da "Batman Daima"daki (Batman Forever) 'Bilmececi' (Riddler) karakterlerine öykünüyor. Öte yandan, onun tam karşısında duran ve 'iyilik'

motivasyonuna sahip karakterse tam bir Superman edası taşıyor, gücüyle gezegendeki kötülükleri yok etme amacıyla hareket ediyor, en azından bunu yapabileceğini umuyor. Bu iki karşıt ucun çatışmasına sahne olan filmin ikinci bölümü, iyile kötü'nün klişelere saplanıp kalan mücadelesini getiriyor bizlere. Bu noktada, stil olarak farklı duran filmin 'bayat' bir bütüne teslim olduğunu görüyoruz. Sayısız kereler karşımıza çıkan bu mücadeleye ekstra hiçbir yükleme yapamıyor yönetmen Josh Trank. Var olana bir şey katmadan, sıradan bir 'çatışma'yı ve sonuçlarını gösteriyor izleyicilere. Superman'vari karakterine bir de Lois Lane bulmayı da ihmal etmiyor, özellikle finale doğru bu hamlesini iyice gözümüzün içine sokuyor.

"Doğaüstü", neredeyse bütün süper kahraman hikayelerine uyarlanabilecek bir hikaye kurgusuna ve karakter çeşitliliğine sahip. "Örümcek-Adam"dan (Spider-Man) "Batman"e, "Demir Adam"dan (Iron Man) "Hulk"a uzanan bir havuzun çekiciliğinden yararlanırken, bir yandan da son zamanlardaki 'yeni yetme' filmlerinin önlenemez yükselişinden nemalanmaya çalışıyor. Bunca referansı bir potada eritme çabası, belli oranda da olsa cazibe katıyor filme, ama bunun yarattığı 'karmaşa' da suyun öte yakasında pusu kurmuş halde bizi bekliyor. Odaktan epeyce sapıyor hikaye, belli bir rotayı takip ediyor gibi görünse de aralarda yaptığı anlamsız hamlelerle yalpalıyor. Sonlara doğru toparlanır gibi oluyor ama o da tam anlamıyla hedefe ulaştırıyor filmi.

"Doğaüstü"nün stiline yarar sağlamaktan uzak olduğunu vurgulamak gerek. Karakterlerin gözünden (kamarasından) olayları takip etmek, bu hikayeye herhangi bir katkı yapmıyor, aksine içeri girip süper kahraman dünyasına kendimizi kaptırmaktan alıkoyuyor bizi. Sadece iş olsun diye '3D' çekilen filmlerin akıbetini hatırlatıyor bu.

Süper kahraman filmleri her daim çekicidir, yönetmen Josh Trank de bu avantajı iyi kullanıyor doğrusu!

Michael B. Jordan'ın canlandırdığı üçüncü süper kahramanın hikayeye hiçbir katkısı yok.

ORİJİNAL ADI Chronicle

YÖNETMEN Josh Trank

OYUNCULAR Dane DeHaan, Alex Russell,

Michael B. Jordan, Michael Kelly,

Ashley Hinshaw, Bo Petersen

YAPIM 2012 İngiltere-ABD

SÜRE 84 dk.

DAĞITIM Tigon

Yönetmen Josh Trank, bir tür 'Superman' efekti armağan ettiği genç karakterleriyle 'ilginç' ama hedefine ulaşamayan bir çabaya girişiyor.

AŞK YEMİNİ

GEÇEN YIL VİZYONA GİREN ROMANTİK DRAMA "BENİ UNUTMA" NİN senaryosunu yazarken aklımda görünürde bir "Aşk Hikayesi" (Love Story) öyküsü yaratıp, altında insanları kendi ilişkilerini düşünmeye yönelten 'hafıza' içerikli bir hikaye anlatmak vardı.

Bir insanın başka bir insanla bir süre beraber olup sonra bir sebeple ondan ayrılması, bir süre sonra da başka biriyle yine benzer kimlikli başka bir ilişki kurması, aslında bir an düşününce çok enteresan gelir bana... Bir zamanlar en özel şeyleri paylaştığınız bir insan ne kadar eski olabilir ki? Bu kişi uygun bir koşul oluştuğunda sürpriz bir şekilde hayatının çok önemli bir parçası olmaya devam edebilir yine kaldığı yerden...

"Beni Unutma" da bir hastalık yüzünden hafızasını yitiren kız onu çok seven kocasını unutup eski sevdiğine dönüyordu. İki erkek arasında da düşmanca ol(a)mayan bir kader birliği yaşanıyordu. Günümüz insanlarında artık kendisini giderek kaybettiren 'vefa', 'fedakarlık', 'beklentisiz aşk' gibi insana dair duyguları arayan bir film yazmaya çalışmıştım...

"Aşk Yemini" ni izlerken bütün bunlar bir daha beynime üşüştü. Evet, bu filmde de geçirdiği bir araba kazası sonucunda çok sevdiği kocasını unutan genç bir kadın var. Ama senaryo o kadar çalakalem ve film o kadar 'proje' ki... Benim böyle bir hikayede amaçladığım hiçbir 'mesele'ye kafa yormamışlar. Sevgililer Günü'nde ürün satmaya çalışan bir reklam filmindeki kadar da duygu var ancak...

Küçük bir müzik stüdyosu sahibi Leo (Channing Tatum) ve hukuk okurken bir anda hem ailesini hem de okulunu bırakıp sanatçı olmaya karar veren Paige'in (Rachel McAdams) tanışma hikayesi bile ilginç değil. Oğlan kızı görüyor ve yanına gidip "Kahve içelim mi?" diyor! Sonra da kahve içiyorlar...

Trafik kazası Paige'in ailesinin hikayeye girmesine yol açıyor. Paige'in kocasını hatırlamaması senariste yetmemiş anlaşılan... Çünkü Paige'in ailesi klişeler klişesi... Otoriter ve

kızının hukukçu olmasını isteyen ağır bir hakim (Sam Neill) ve ona karşı pek de sesini çıkaramayan bir anne (çok yanlış bir seçimle Jessica Lange)... Kız hazır istenmeyen yılları 'resetlemişken' (!) onu kocasından koparıp kaldıkları yerden devam etmek istiyorlar...

Ama Leo hemen pes etmiyor. Karısını alıp evine geri getiriyor ve kendini hatırlatmak için elinden geleni yapıyor! Kız çok büyük bir kazanın ardından yoğun bakımdan çıkmış, kafa travması yaşıyor, ama kocası evde ona 50 kişilik sürpriz parti hazırlamış! Ne bekliyor ki? Tanıdığı herkesi görünce bir anda açılacak mı beyni kızın? Leo daha neler yapmıyor ki... Çok yüksek sesle müzik dinlemeyi severmiş karısı diye açıyor müziği sonuna kadar... Kızın kafası patlayacak nerdeyse... Paige gıdıklanmaktan tahrik oluyormuş mesela... Çocuk gıdıklayınca kız sıçıyor tabii 'noluyoruz!' diye... Leo sürekli çıplak uyuyor, her fırsatta tişörtünü de çıkarıyor, baklavalarını filan da gösteriyor ama yok işte, kız onu bir türlü hatırlamıyor!

Sonra eski nişanlı çıkıyor ortaya... Kızın ilgisi onun aklını karıştırıyor. Şimdiki sevgilisini bir çırpıda terkediveriyor. Bir de aptal bir adam, esas kocaya 'karın kucağıma gelecek nasılsa' gibi bir laf ediyor ki sağlam bir yumruk yiyip akı başına gelsin!

Kıscası insan duygularının kötü birer kopyalarından ibaret bir senaryo var önümüzde. Sadece vücudu güzel diye sunulan 'teşhir ürünü' Channing Tatum hiçbir sahnede bizi karakterin yaşadığı drama inandırmıyor. Rachel McAdams ise her zamanki sıcaklığıyla durumu idare ediyor en azından.

Senaryo her ne kadar gerçek olaylardan uyarlandığı başında ve sonunda belirtilse de bize bu hikayenin boş bir ambalajla sunulduğunu çok belli ediyor.

Rachel McAdams uzun zamandır potansiyelini kötü filmlerle harcarsa da sempatisiyle idare ediyor!

Channing Tatum'un herhangi bir duyguyu verebilmesi neredeyse imkansız... Ergen kızlar dışında da pek alıcısı yok gibi..

ORJİNAL ADI The Vow
YÖNETMEN Michael Sucsy
OYUNCULAR Rachel McAdams, Channing Tatum, Sam Neill, Jessica Lange, Scott Speedman
YAPIM 2012 ABD-Brezilya-Fransa-Avustralya-İngiltere-Almanya
SÜRE 104 dk.
DAĞITIM Warner Bros.

"Aşk Yemini", hikayesine duygusal virajlar aldırmadığı gibi bazı antipatik pazarlama oyunlarına başvuruyor ki, bu onu daha da zayıf bir filme dönüştürüyor!

YENİDEN DOĞUŞ

TÜRKÇE YA DA ORJİNAL ADINDA HERHANGİ BİR İBARE OLMASA DA, “YENİDEN DOĞUŞ” aslında “Çığlık” (The Howling) serisinin sekizinci halkası. Bir dönem bol efektli fantastik filmlerin ustası olan Joe Dante’nin 1981 yapımı filmi “Çığlık”, bizde de çok gecikmeden 1982’de gösterime girmiş ve sezonun beğenilen korkuları arasında yerini almıştı. Haber muhabiri bir kadının, saldırıya uğradıktan sonra kurtadamlarla ilgili gerçekleri fark etmesini gayet tedirgin edici ve ürkütücü bir üslupla anlatan filmin makyaj ustalığına dayalı efektleri de başarılıydı. Gördüğü ilgi üzerine 1995’e dek arka arkaya devamı çekildi ancak kurtadam masalı artık inandırıcılığını kaybetmiş olacak ki, 16 yıllık bir mola verildi. 2011 yapımı bu film ise video piyasası için kotarılmış, ismi dışında ilk filmle pek alakası olmayan bir gençlik korkusu...

Annesi daha hamilelik sırasında saldırıya uğradığı için babası tarafından büyütülen, 18’ine geldiğinde kendinde değişiklikler fark eden Will’in ‘hızla’ fantastiğe evrilen hayatını izliyoruz filmde. Âşık olduğu Eliana’ya bir türlü açılmayan Will, mezuniyet gününe çok az zaman kala tuhaf olaylarla karşılaşır. Yakın bir arkadaşının anlattığı kurtadam hikayeleri sanki Will için gerçeğe dönüşmektedir. Bir kulüpte peşine takılan garip yaratık, bedenindeki değişimler vs. derken, karşısına birdenbire çıkan annesi şüphelerini doğrular. Fakat şimdi de içgüdüleriyle insan olmak arasında gidip gelmeye başlamıştır. Üstelik hoşlandığı kız da artık yanındadır...

Her haliyle küçük bütçeli ve özensiz bir prodüksiyon olduğunu belli eden “Yeniden Doğuş”, 30 yıl önce çevrilen “Çığlık”taki kurtadam makyaj ve efektlerini bile aratıyor diyerek saymaya başlayalım. Will’in ve Eliana’nın yaşanan dönüşüm karşısında, sanki her gün her an birileri kurtadama dönüşebilirmiş ve bu gayet doğalmış gibi ‘sıradan’ tepkiler vermeleri, şok geçirmemeleri, diyelim ki korku filmi seyircisi için hızlandırılmış bir ‘geçişirme’... Fakat böyle doğaüstü, mucizevi bir olay karşısında ne polis, ne de başka insanlar tepki veriyor. Kurtadamların kurbanları, koca bir

mezbaşa oluşturacak kadar fazla. Ama sanki hepsi evsiz-barksız, kimsesiz insanlardan seçilmiş gibi. Kimsenin bu kayıpları aradığı sorduğu yok; ölen unutuluyor gibi bir tablo var karşımızda. Filmin yakaladığı en önemli damar; kuşkusuz Will ile çoktan ‘dönüşmüş’ annesi arasındaki ilişki. Ortaya çıkmak için oğlunun 18 yaşına gelmesini bekleyen kadın, her hayvanda bulunan ‘annelik içgüdü’sü’nden dahi yoksun. Nitekim kurtadam olmak istemeyen oğlunu, yeri geliyor öldürmeye bile çalışıyor. Çok etkili ve çarpıcı şekilde verilebilecek bu anne-oğul ilişkisi bile, alelade heyecan ve aksiyon sahnelerine kurban gidiyor. Yani önümüzde akıp giden şey bir film değil de, karikatürleşmiş olaylar dizisi sanki...

“Yeniden Doğuş”un “Çığlık” serisinin ucuna eklenmesi boşa değil elbet. Son birkaç yıldır gençleri avcuna alan “Alacakaranlık” çılgınlığı, vampir ve kurtadamları hazır yeniden popüler hale getirmişken, bu furyadan nasiplenmeyi umut ediyor “Yeniden Doğuş”... Ancak “Alacakaranlık” serisi, sırtını best-seller romanlara dayarken, bu filmin öyle bir dayanağı da yok. “Çığlık” nasıl olsa 30 yıldır bilinen bir ‘kurtadam filmi’ markası. Bu ismi kullanıp, delikanlıyı ‘insancıl’ bir kurtadam, kızı da ona tutulan ve her şeyini olduğu gibi kabul eden bir ‘öğrenci’ yaparsak, herkes yutar mantığıyla çekilmiş bir film bu... Ne yazık ki o formül her zaman işlemiyor işte; sinemaya bile çıkmadan doğrudan video piyasasını boyluyor.

Kurtadamların nereden, nasıl geldikleri, niye var oldukları, nerede yaşadıkları konusunda bir ipucu taşımayan, başroldeki oyuncuların ‘durumu idare’ ettikleri film, duygusallığın boyutunu artırmakta sınır tanımıyor ve başroldeki ‘jön’e birkaç defa gözyaşı da döktürüyor. Tek gözden akan sicim gibi yaşa kanacak olanlarsa, zaten adam gibi ‘kurtadam filmi’ izlemeye değil, aşk-meşk görmek için sinemaya gidecek olanlardır. [4]

Yüksekten düştükten sonra kurtadamların kırılan tüm kemiklerinin kendini onarması ve ölmemeleri fikri güzel.

30 yıl öncesinin başarılı klasiğinin üzerinde tepinmek ve seriyi böyle ucuz bir filmle devam etmek kimin fikriydi acaba?

ORJİNAL ADI The Howling: Reborn

YÖNETMEN Joe Nimziki

OYUNCULAR Landon Liboiron,

Lindsey Shaw, Ivana Milicevic,

Jesse Rath, Niels Schneider

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 92 dk.

DAĞITIM Özen Film

“Alacakaranlık”ın vampir ve kurtadamları yeniden popüler hale getirmesiyle, bu furyadan nasiplenmeyi umut eden bir filmle karşı karşıyayız.

FİLM

YÖNETMEN Kerem Topuz
UYUNCULAR Özgür Emre Yıldırım,
 İlker Savaşkurt, Öznur Kula,
 Cumali Karakaya
YAPIM 2012 Türkiye
SÜRE 87 dk.
DAĞITIM Medyavizyon (BSK Yapım)

Kerem Topuz'un
 doğaçlama çektiği
 "Film", cesur bir
 yönetmenin gelmekte
 olduğunu müjdeliyor.

YERALTI DÜNYASI EPEY ZENGİN BİR ÜLKE SAYILIRIZ ASLINDA. GEL GÖR Kİ BU dünyanın yansımaları gazetelerin üçüncü sayfa haberlerinin dışına taşamıyor pek.

Köklü bir yeraltı kültürümüz var diyemeyiz. Tabii ki edebiyatta ve müzikte bazı örnekler var ama sinemamız zayıf bu alanda. "Film" bu eksiği kapattığını, hatta sinemamızın ilk 'yeraltı' filmi olduğunu iddia ediyor. Bir ölçüde başarıyor da.

"Film", yönetmen Kemal'in manifestosuyla başlıyor. Gerçeği olduğu gibi çekerek sinema yapacağını, okullu olmayıp alaylı olduğunu ve Quentin Tarantino'yu sevdiğini öğrendiğimiz egosu yüksek biri olan Kemal, ev arkadaşı Nuri ile başlıyor filmini çekmeye. Sonra çat kapı Nuri'nin yetimhaneden çocukluk arkadaşı İzzet geliveriyor. Filmin rengi burada değişmeye ve hareketlenmeye başlıyor. İzzet sokakların bıçkını, ufak tefek ama öfkeli, hapiste yatmış çıkmış, 'hikaye'lerle dolu biri. Tam da Tarantino hayranı yönetmen adayımızın arasa da bulamayacağı türden bir malzeme.

Beyoğlu'ndaki evden çıkıp ara sokaklardan alemlere akmaya başlayan yönetmen ve İzzet'in eğlenceleri, sokakta kadınlara sataşmaktan ibaretken, içeri alınmadıkları bir barı silahla basınca bambaşka bir hal alıyor. İzzet bir psikopat ve üçüncü sayfa haberlerinde rastladığımız şehir magandalarından olduğunu iyice ortaya döküyor.

Kerem Topuz, İzzet sokağa çıktığı anda filme gerilim katmayı ve berbat bir şeyler olacağını adım adım hissettirmeyi başarıyor. İzzet, filmin en sahici ve katmanlı karakterine dönüşüyor ki, bunda oyuncu Özgür Emre Yıldırım'ın payı büyük. Başlarda sempatik bile buluyoruz bu arıza adamı. Onun gibi sokakta var olan, bıçak sırtında yaşayan, bırakın yarını, 10 dakika sonrası belirsiz birisinin her halini bu kadar doğallıkla canlandıran Yıldırım, filmin tüm yükünü sırtlıyor böylece.

Finali abartılı ve problemlili olsa da, "Film", marjinal hayatlara dair, etkileyici bir proje.

Nuri dışında filmdeki iki erkek karakterin kadına bakışı, 2012'nin Altın Banya ödüllerini hangi filmin toplayacağını gösteriyor!

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

LORAKS

ORJİNAL ADI Dr. Seuss' The Lorax
YÖNETMENLER Chris Renaud, Kyle Balda
SESLENDİRENLER Danny DeVito,
 Ed Helms, Zac Efron, Taylor Swift
YAPIM 2012 ABD
SÜRE 86 dk.
DAĞITIM UIP

Hollywood
 animasyonlarının
 çoğu gibi, gastronomik
 refleksi tetikleyen
 filmlerden biri daha.

GASTRONOMİK REFLEKSİ TETİKLEYEN ANİMASYONLARDAN BİRİ DAHA. Hollywood animasyonlarının büyük çoğunluğu gibi. Yüzde beşlik bir gruba başyapıt diyoruz, bu dilimin geri kalanındakilerin belki de tümü, çocukları eğlendirmek dışında, iki misyonla karşımıza geliyor. Biri onların sağlıklı bireyler olarak büyümelerine katkıda bulunmak. Buradaki 'sağlıklı birey'in açılımının Hollywood literatüründe anlamı 'heteroseksüel birey'e denktir. "Loraks"ın baş kahramanı 12 yaşındaki Ted de sırf çok beğendiği komşu kızı "biri bana ağaç getirse onunla evlenirim" dediği için gözünü karartıp çöle dönmüş topraklara tehlikeli bir yolculuğa çıkıyor. Ted dünya üzerinde kalmış son ağacın tohumunu ekmek için çırpınırken, film de küçük seyircilerinin bir bölümünün zihnine, akılları ermeye başlar başlamaz "bende ne terslik var?" sorusuyla cebelleşecekleri tohumları ekiyor. Booo, film zararlı, izlettirmeyin sakın, demek değil bu. "Loraks" ana akım çocuk sinemasının çoğunlukla yaptığı şeyi yapıyor, gayet 'normal'.

İkinci vazifesi de onların daha çok yemelerini, tüketmelerini sağlamak. Gastronomik refleksden kasıt buydu. Filmin ağaçları bile pamuk helvaya benziyor, ana öğünler jöleden oluşuyor, yumuşak şekerlemeyle bir orji sahnesi bile var. Salondan çıkar çıkmaz renkli ve şekerli ne varsa hepsine saldıran çocukların ebeveynleri, bu iştah palazlanmasının niye her çizgi filminden sonra tetiklendiğinden pek şüphelenmezler.

Film plastik merakımızı da eleştiriyor, ağaçlar ölmesin diyor (ağaçlar bile peluş hayvan sevimliliğinde). Balıklar niye karada "Görevimiz Tehlike"nin müziğini mırıldanıyor? Filmin kötü adamı niye Koreli malum kişiyi andırıyor? (Gözleri birbirine yakın bir de.) Bu kötü adam temiz havayı nereden bulup satıyor? Hollywood bu kadar soru soran insanı sevmez. Tüketin, fazla kafa yormayın. [2]

"Erkeklerin örgü örmesinde bir mahsur yoktur" repliği. Hayret!

John Powell'ın şarkıları bile dublajlı!

AŞK YEMİNİ

DOĞAÜSTÜ

LORAKS

YERALTI

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
AŞK YEMİNİ				★★		
ÇAPRAZ ATEŞ				★★★★		★★★★
DOĞAÜSTÜ				★	★★	
FİLM		★★				
LORAKS						
YENİDEN DOĞUŞ		★				
YERALTI		★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★
AÇLIK OYUNLARI	★★★★	★★★★★	★★★★		★★★★	★★★★
AMERİKAN PASTASI: BULUŞMA		★★				
BÜYÜK MUCİZE					★★	
EL YAZISI						★★
GİRİ KURT	★★★★	★★★★		★★★★★	★★	★★★★
KAOS: ÖRÜMCEK AĞI					★	
ÖLÜM DENİZİ		★★★★★		★★★★	★★★★	
ÖLÜM YOLCULUĞU		★★			★★	
PAMUK PRENSES'İN MACERALARI					★★★★	★★★★
PATLAK SOKAKLAR: GERZOMAT		★★	★	★		
SİĞİNAK	★★★★	★★★★★		★★★★	★★★★	★★★★★
ŞAHANE MİSAFİR	★★★★			★★	★★	★★
ŞANSA BAK		★★★★★			★★★★★	★★
TITANIC	☆☆☆☆☆☆	★★★★		★★★★	★★	☆☆☆☆☆☆
TİTANLARIN ÖFKESİ	★★	★★		★★	★★	★★★★
ÜLKÜCÜLER				★	★	
FOOTLOOSE (2011)		★★				
İÇİNDE YAŞADIĞIM DERİ	★★★★★	★★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★★★★

İSLAMİ SİNEMA'NIN ÇIKMAZI-1 BİBERGAZI VE SU MESELESİ...

"Geldik, geliyoruz..." vb. diyenler olsa da ben tam tersini düşünüyorum. İslami Sinema'nın çok ciddi bir kriz içinde olduğu, uzun süredir içinde bulunduğu duraklama devrinin artık gerileme evresine dönüştüğü ve yakın gelecekte de çöküş devrinin yaşanacağı kanısındayım.

KIRK YILDIR BİZZAT TEMSİLCİLERİ ARASINDA CİDDİ BİR TANIMLAMA SORUNU YAŞANSA DA (MİLLİ SİNEMA, BEYAZ SİNEMA, AK

Sinema, Muhafazakar Sinema, vb.) kendi adıma 'İslami Sinema' olarak adlandırmayı tercih ettiğim 'sinema algısı'yla ilgili son tartışmalara bakarak, cinin şişeden, dış macununun tüpten çıktığını görmek zor değil. Malum, İhsan Kabil'in Star'da kaleme aldığı 'edep dışı, aile karşıtı' filmlerin gösterildiği festivallere bakanlığın destek vermemesini talep eden yazının Radikal'de Uğur Vardan tarafından eleştirilmesiyle başladı bu tartışma. Ortalık birilerince velveleye verilmek ve cazgırlığa boğulmak istense de, Fatih Özgüven'in, Yusuf Kaplan'ın, Nihal Bengisu Karaca'nın, Cüneyt Cebenoyan'ın, Rasih Yılmaz'ın ve hatta Kültür Bakanı Ertuğrul Günay'ın katılımıyla belli oranda derinlik de kazandı. Tahminimce devreye başka yazarlar da girecek. Örneğin Uğur'un Atilla Dorsay'a hitaben "Topa gir abi!" çağırısı şimdilik karşılık bulmamış olsa da, örneğin Zaman Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ekrem Dumanlı'nın bu meseleye kayıtsız kalmayacağını, kalmaması gerektiğini düşünenlerdenim. Dumanlı, iki yıl boyunca her cumartesi günü, çok genel hatlarıyla ve kabaca "İslami kesim olarak neden doğru dürüst film çekemiyoruz?" şeklinde özetleyebileceğim bir dizi yazı yazmış, bu yazılarını geçen yıl "Sinemaya Farklı Yerden Bakmak" adlı bir kitapta toplamıştı. 'Farklı bir yer'den bakan birisi olarak benim de epeydir merak ettiğim, yanıtlar bulmaya çalıştığım bir konu olduğu için Dumanlı'nın her yazısını merakla okudum.

Haftalık sinema gündemi izin verdiği ölçüde bu sayfada, Dumanlı'nın kitabına da tekrar dönecek olduğum, uzunca bir "İslami Sinemanın Çıkması" yolculuğu yapmak niyetindeyim. 1970'lerin Milli Türk Talebe Birliği (MTTB) deneyiminden, Salih Diriklik'in "Fleşbek" adlı iki ciltlik kitabında

yıllar önce parmak bastığı sorunlara; İslamcı yazarların çok sık kullandığı 'Jakobenizm' suçlamasının sinema tarihimizle ilişkisinden İslami kesimdeki açıklanamaz 'Tarkovski sevdası'na; sansürden İslami Sinema ve iktidar ilişkilerine; 'yaratıcılık' meselesinden devşirme sinemacılara; İran sinemasının neden başarılı olduğundan 'Hollywood İslamı'na kadar değişik konulara el atan ama hep dönüp dolaşıp 'İslami sinemacıların ve sinemaseverlerin çıkmazı'na işaret edecek yazılar olacak bunlar.

En başında şunu belirtiyim; örneğin Yusuf Kaplan "Geldik, geliyoruz..." vb. dese de ben tam tersini düşünüyorum. İslami Sinema'nın çok ciddi bir kriz içinde olduğu, uzun süredir içinde bulunduğu duraklama devrinin artık gerileme evresine dönüştüğü ve yakın gelecekte de çöküş devrinin yaşanacağı kanısındayım. Türkiye'nin siyasi iklimi ne olursa olsun, İslami Sinema'nın siyasi yapıdan bağımsız şekilde böyle bir kaderle karşılaşacağı iddiasındayım.

Kendisini her şeyden önce 'Müslüman' olarak tanımlayan bir sinemacının, seyircinin ya da sinema yazarının temel problemi, Sanat (Sinema) ve Gerçeklik diyalektiğini ister istemez 'girdap'a dönüştüren bir ideolojik-inançsal sisteme sorgusuz sualsiz bağlılıktan kaynaklanıyor. Hayır, tüm ideolojiler, tüm inanç sistemleri aynı sonucu doğurmuyor...

Küçük ama zihin açıcı olduğuna inandığım taze bir örnek vereyim: Nihal Bengisu Karaca, 28 Mart'ta HaberTürk gazetesinde, "Doğru, er ya da geç 'bu topraklardan' kendi sesine kulak kabartan sinemacılar çıkacak, çıkabilir ve Semih Kaplanoğlu filmlerine, Ayşe Şasa'ya bakarak

bile 'geliyorlar' ümidine kapılabiliriz. Ancak bir de gerçek var, muhafazakarlar/dindarlar siyasette ve ekonomide kat ettikleri bunca yola rağmen sinema alanında aynı mesafeyi alabilmiş değiller. Niyet var mı, ona da emin değilim. Tek sorun 'sol-seküler' dernek, simsar-eleştirmen troykaları tarafından engellenmek, dışlanmak olmasa gerek" diye yazdı.

Karaca'nın, "Er ya da geç ortaya çıkacaklar" şeklindeki vurgusuna bakarak, örneğin Akad'ı, Güney'i, Yılmaz'ı, Refiğ'i, Eğilmez'i bu topraklardan sayıp saymadığı ve 'kendi' sesine kulak veren sinemacılar arasında kabul edip etmediği ayrı bir tartışma konusu ama bu yazıdan bir gün sonra twitter'da sarf ettiği cümle, kendisini tam da kast ettiğim türden bir açmaza sürüklemiş oldu. Karaca, eğitim yasa tasarısını protesto eden öğretmenlere yönelik polis şiddetini alkışlarcasına, "Kuran öğrenimi seçimlik ders olacak diye tatava yapanlara su sıkılmasına üzüldüm. En azından yapışkan bir şey sıkılmalıydı" deyiverdi!

Dünya sinema tarihinde, demokratik haklarını kullanarak bir yasa tasarısını protesto eden öğretmenlerin (ya da başka gösterici gruplarının) polis şiddetiyle karşılaşmasını, protestocuların biber gazı ve tazyikli suyla dağıtılmasını olumlayan tek bir film yapılmamıştır, yapılmayacaktır da. Sinema, dünyaya ve yaşama net biçimde 'o taraf'tan değil 'bu taraf'tan, ezenin değil, ezilenin safından bakar çünkü... Polise, "Keşke şunu da saksaydınız" diyen bir sinema yazarının, bu arzusunun karşılığını yedinci sanatta asla göremeyecek olması, bence büyük bir çıkmaza işaret etmektedir.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

YÜZYILIN AŞKI

Kim ne derse desin hüznü aşk hikayeleri en çok 'doğu'ya yakışıyor sanki... Taklitleri hariç en az onbeş kez sinemaya uyarlanan 'hüzünbaz' aşk hikayesi "Yüzyılın Aşkı" (Devdas) 2002'de hem göze, hem kalbe hem de kulağa hitap eden en ihtişamlı versiyonuyla çıkmıştı karşımıza...

BOLLYWOOD'UN EN SEVDİĞİ AŞK ROMANLARINDAN BİRİ OLAN, HİNDİSTAN'IN "SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM" I "DEVDAŞ"IN

kökü 1900'lerin başına dayanıyor... Hint mitolojisinin önemli figürlerinden biri olan Krishna'nın çocukluk aşkı Radha ile yaşadığı aşktan yola çıkarak oluşturulmuş bu aşk hikayesi, Hint sinemasının sessiz film döneminden başlayarak sürekli uyarlanan ve her versiyonuyla ilgi gören bir hikaye olmuş...

1920'lerde geçen ve Hindistan'daki kast sisteminin araya girdiği bu aşk hikayesi, temelinde zengin oğlan-fakir kız temasının öncüllerinden biri aslında. Devdas 10 yıldır Londra'da hukuk okuyan, zengin ailesinin biricik oğludur. Tahsilini bitirip dönmesini en çok bekleyen kişi ise çocukluk aşkı Paro'dur. Ancak Devdas'ın ailesi çoktan bitti sandıkları bu sevdanın araya giren 10 yıla rağmen daha da arttığını fark edince, samimi komşuları olan Paro ve ailesini kendilerinden daha aşağıda bir kastta saydıkları için geri çevirirler... Paro'nun annesi Sumitra sadece bu 'sınıf farkı' için kendilerini aşağılayan eski dostlarına karşı bir yemin eder: kızını onlardan da zengin bir aileye gelin verecektir!

Paro her şeye rağmen, bütün geleneksel bakış ve ahlak kurallarına karşı durarak aşkına sahip çıkar ve Devdas'tan bir harekette bulunmasını ister. Devdas o yürekliği gösteremez. Hem ailesini hem de Paro'yu terk edip kaçır. Pişman olup geri döndüğünde çok geç kalmıştır. Paro'yu kendi elleriyle başka bir adama gelin etmek zorunda kalır... Paro ise, kaybettiği eski karısına hâlâ aşık zengin bir adam tarafından süs bebeği olarak onun büyük evine, çocuklarına ve annesine bakıcılık yapmaya mahkum edilmiştir...

Devdas'ın 'muhteşem' düşüşü de başlar böylece... Eski arkadaşı, zevkinin peşinde koşmak dışında bir şey yapmayan Chuni onu sakinleştirebilmek için bir fahişeye tanıştıtır. Chandramukhi herkesin çok arzuladığı bir kadındır ve görür görmez Devdas'a âşık olur... Ama Devdas'ın bir türlü dindiremediği aşk acısı Chandramukhi'nin sevgisine karşılık vermesine engeldir... "Başka bir hayatta yeniden doğacaksam eğer, işte o zaman seni seveceğim" der Devdas ona... Daha önce ağzına tek damla bile içki koymayan Devdas, Paro'nun sevdasına kendisini alkole verir ve ölümüne geçer... Paro'ya bir söz verir: "Son nefesimi senin kapının önünde vereceğim!"...

"Devdas"ın yönetmeni Sanjay Leela Bhansali, Bollywood'un motor gibi üst üste film çeken yönetmenlerinden biri değil. Her filmi ölmüş babasına ithaf eden Bhansali bu üçüncü filminin basit bir 'yeniden çevrim' olmaması için tam iki buçuk yıl uğraşmış. Bhansali bu yeni "Devdas"ı klasik Bollywood dramalarından farklı, destansı bir aşk filmi olarak tasarlamış. Büyük, pahalı tasarımların eşlik ettiği setler, müthiş kostümler, inanılmaz bir ışık ve renk kullanımı, Bollywood'un en popüler üç yıldızı, Hindistan'ın en önemli müzisyenleri ve bestecileri ile Bollywood'un en iyi koreograflarını bir araya getirmiş.

"Devdas"da usta işi bir yönetmenlik söz konusu... Kamerasını yer yer yukarıya çıkarıp karakterlerine tepeden bakan Bhansali, ilahi bir bakış açısı getiriyor. Karakterlerin ruh hallerindeki değişimlerini çerçeveyi çarpıtarak görsel olarak destekliyor. Senaryosunu sadece onunla çalışan diyalog yazarı Prakash Kapadia ile birlikte yazan Bhansali filmin şiirsel dilini hem görsel hem de işitsel olarak çok güçlü kuruyor. "Romeo ve Juliet"ten beri süregelen

kavuşamayan âşıklar temasını sanki ilk kez anlatıyormuş gibi yapıp bunu bir de ihtişamlı sunabilmek kolay bir iş değil doğrusu...

180 dakikayı, pek çok Bollywood filmi gibi bitmek bilmeyen müziğe ve dansa boğmuyor. Bhansali her bir sekansı neredeyse ayrı birer film gibi tasarlamış, emek ve zaman harcamış. Mesela Devdas'a âşık iki kadının birlikte dans ettikleri "Dola Re Dola" şarkısında üstün bir yönetmenlik ve koreografi var. Büyük bir sette kalabalık bir dans kadrosunun önünde dans eden iki kadın 'yıldız'ı birbirlerine 'ezdirmeden' yönetebilmek müthiş bir meydan okuma.

Filmin yıldızlarına gelince... İsmi jenerikte ilk kadın olarak gözüken ve Chandramukhi'yi canlandıran Madhuri Dixit, Bollywood'un en önemli aktrislerinden biri. Dixit'in kendisine çok yakıştığı dans becerisine güçlü oyunculuğu eşlik ediyor. Paro rolündeki eski güzellik kraliçesi Aishwarya Rai'ye de haksızlık etmeyelim. Görüldüğü her sahnede büyüleyen Rai'ye filmin ilk şarkılı sekansı, "Silsila Ye Chaahat Ka"da âşık olmamak imkansız... Madhuri Dixit ise Devdas'a aşkı ilan ettiği "Maar Daala" şarkısında muhteşem! Her Bollywood filminde olduğu gibi şarkılar profesyonel şarkıcılar tarafından seslendirilse de oyuncular bunu size hiç hissettirmiyorlar...

Devdas rolündeyse Bollywood'un en sevilen aktörlerinden Shahrukh Khan'ı izliyoruz. Khan tipik Hintli erkek fiziğine sahip olsa da, az rastlanır farklı bir çekiciliğe sahip. Onu Hintli meslektaşlarından ayıran özelliği, bir şekilde kendisini belli eden samimiyet ve tevazu duygusu diyebiliriz. "Devdas" bütün bu görsel şölenin ardında aşkın, 'tutku'nun ne olduğunu, onu koruyabilmenin zorluğunu ve tabi ki de sosyal normların bazen ne kadar da insanın doğasını zorladığını anlatmaktadır... [1]

FOOTLOOSE

VİDEO DÖNEMİNİN MEŞHUR FİLMLERİNDEN “YASAK DANS” (FOOTLOOSE), BAŞTA ‘walkman dinleyen Kevin Bacon’lı afişi olmak üzere, müzikleriyle, danslarıyla ve elbette ‘kontrollü’ asiliğe prim veren öyküsüyle, dönemin en sevilen gençlik müzikalleri arasında yerini almıştı. 1960 ortalarından 1970’lerin sonuna kadar gençlerin alkol, uyuşturucu, müzik, cinsellik ve ‘barış’ eşliğinde değiştirmeye çalıştıkları dünya, 1980’lerde yeniden yükselen ‘sağ’ düşünceyle birlikte tekrar ‘uslu’ hale gelirken, elbette gençlere yönelik çekilen filmler de bu ahlakçılıktan payını alacaktı. 1978’deki “Grease”le birlikte 1950’lerin o naif, Amerikan rüyasını andıran pembe sularına geri dönüş başlarken, 1984 yılında çevrilen “Footloose”la geline nokta, din ve ahlak kuralları ile gençlerin ‘eğlenme’ haklarının nasıl ortak paydada buluşabileceği sorunsalına çözüm bulmaktı artık. 1970’lerin “Tommy”, “Hair” gibi gençlik müzikallerinden sonra geline noktaya dikkat!

Peki, 1984 yılı için bile demode ve sıkıcı olabilecek böyle bir mevzunun 2011’de yeniden ısıtılıp önümüze konması neyle açıklanmalı? Gençler yoksa internet ve teknoloji aracılığıyla yine kontrolden çıktı da, yeni bir hatırlatma mı gerekti? Neyse, önce filmin dramatik kurgusuna bakalım. Bir grup genç, danslı içkili bir parti sonrası arabalarıyla kaza yapıp ölünce, rahibin de hazır bulunduğu mahkeme bir karar alır ve bundan böyle kasabada yüksek sesle müzik dinlemeyi, dans etmeyi vs. yasaklar. Üç yıl aradan sonra kasabaya gelen bir genç, bu kuralları sorgulayarak yasağı kaldırmak ister. Bir yandan da rahibin güzel kızıyla yakınlaşır.

Film bir yönüyle, evet, dinin dogmatik kurallarıyla, geri kafalı ve tutucu insanlarla hesaplaşmaya çalışıyor. Kutsal sayılan pazar günleri kasabada bira satışı yapılmaması, dini referanslar verilerek müzik, dans ve alkolün kötülük, uğursuzluk getiren şeyler olduğunu söylemenin saçmalığı gibi, toplumları ilgilendiren ‘yasakçılığa’ kafa tutuyor sanki. Fakat karşımızdaki gençlerin de dans, müzik, alkol ve cinsellik dışında

hayattan istedikleri başka bir şey yok. Herhangi bir duruş, dünya görüşü, siyasi fikir ya da hobi arayın ki bulasınız.

Kasabaya sonradan gelen Ren adlı genç, bu saçma kararları alan mahkeme üyeleri ve rahibi ikna etmek için yine onların anlayacağı dilden, İncil’den örnekler vererek, Tanrı’nın da aslında dans etmemizi istediğini savlıyor. Nasıl olsa gençliğin kısa sürdüğünü, bir süre sonra tıpkı anne-babaları gibi orta yaşa geleceklerini, çoluğa çocuğa karışıp sıkıcı hayatlar sürececeklerini öne sürüyor ve gençlik bitmeden dans/müzik hakkını geri istiyor.

Velhasıl ‘özgürlük’ dediğimiz şey filmde bundan ibaret! Filmi izleyip bu haklara zaten sahip olan gençler de (şehirli-kasabalı fark etmiyor), aslında ellerinde ne büyük bir hürriyet olduğunu, buna sıkı sıkıya sarılmalarını gerektiğini düşünüyorlardır herhalde? Oysa ki, hiç değilse “Şeytanın İni”ni (Red State) izleyenler, dünyevi olan her şeyi günah, kirli, kötü sayan kilisenin ve dinin yeri geldiğinde nasıl ‘hastalıklı’ düşüncelere yol açabileceğini biliyor olmalı!

İlk filmde Kevin Bacon, Lori Singer, John Lithgow, Dianne Wiest, Chris Penn, Sarah Jessica Parker gibi dönemin kimi meşhur kimi taze yüzleri rol almıştı. Bu filmde de henüz tanınmayan oyuncuların yanında Dennis Quaid ile Andie MacDowell’ı görüyoruz. Rahip ve karısı olarak yumuşak ama etkili oyunlar çıkarıyorlar.

Öte yandan müzikler ve danslar da yenilenmiş durumda. Özellikle de ilk filme saygı duruşu olarak finale eklenen ‘breakdance’ numaraları hoş... Yaradılışa ve dine ilişkin referanslar sunan “Footloose”, tüm bu alt metnin ötesinde sıkılmadan izlenebilen, yer yer dramatik, formüle bir Hollywood gençlik filmi.

Ülkemizde vizyon yüzü göremeyen filmin DVD baskısında yönetmenin sesli yorumu ve silinmiş sahneler de erişmek mümkün. [1]

Bugünün sound’uyla revize edilmiş Kenny Loggins şarkısı “Footloose” başta olmak üzere, tüm soundtrack iyi.

Türk sineması da rap, Apaçi dansı vs. yapan, toplum kurallarına da sınırsız bağlı bizim gençlerle ilgili böyle bir film yapmaya kalkabilir.

YÖNETMEN Craig Brewer
OYUNCULAR Kenny Wormald, Julianne Hough, Dennis Quaid, Andie MacDowell, Miles Teller
YAPIM/SÜRE 2011 ABD, 113 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.40:1, 5.1 DD İng. ve Türkçe
ŞİRKET Tiglon (Paramount)

1984 yılı için bile demode olabilecek bir mevzunun 2011’de yeniden ısıtılıp önümüze konması neyle açıklanmalı?

İÇİNDE YAŞADIĞIM DERİ

ORJİNAL ADI La Piel Que Habito

YÖNETMEN Pedro Almodóvar

OYUNCULAR Antonio Banderas,

Elena Anaya, Marisa Paredes,

Jan Cornet, Roberto Álamo

YAPIM/SÜRE 2011 İspanya, 115 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İsp. ve 2.0 DD Tr.

ŞİRKET Tiglon (Bir Film)

Pedro Almodóvar,
Thierry Jonquet'nin
romanını deforme
ediyor ama
hırpalamıyor.

PEDRO ALMODÓVAR, THIERRY JONQUET İMZALI "TARANTULA" (MYGALE) ADLI romanın özünü alıp bambaşka bir şeye dönüştürüyor "İçinde Yaşadığım Deri"yle.

Temel çizgisi aynı gibi görünmesine karşın, karakterlerin hem motivasyonlarında hem de eylemlerinde epeyce sapmalar göze çarpıyor. Evet, Almodóvar da tersten okunması gereken bir "Frankenstein" hikayesi anlatıyor, ama 'gidiş yolu'nda büyük farklılıklar var.

Almodóvar'ın çalışması, birçok açıdan Thierry Jonquet'nin "Tarantula"sından ayrılrsa da, yönetmenin tipik özelliklerini yansıtan değerli bir film kuşkusuz. 'Kitsch'ten beslenen kusursuz plastiği, karakterler üzerindeki özenli çalışması, olayları birbirine bağlama konusunda gösterdiği dikkatli çaba ve en önemlisi de beyazperdeye uyarlanması çok zor görünen bir metni olabilecek en iyi biçimde yansıtmısıyla takdiri hak ediyor Almodóvar. Romanda isimler saklanarak korunan sürpriz unsurunu 'görünen' üzerinden ayakta tutmayı başarmasıysa, onun döneminin en büyük

hikaye anlatıcılarından biri olduğunu belgeliyor bir kez daha. "Konuş Onunla" (Hable Con Ella) ya da "Annem Hakkında Her Şey" (Todo Sobre Mi Madre) kadar dört başı mamur bir sonuca ulaştığını söyleyemsek de, "İçinde Yaşadığım Deri"yi de yönetmenin filmografisinde önemli bir durak olarak tanımlayabiliriz rahatlıkla.

Oyuncular da bu başarıda oldukça etkili roller üstleniyorlar tabii. Hikayenin merkezindeki Vera (yaratık) karakterini canlandıran Elena Anaya ve Robert Ledgard (Frankenstein) karakterinde kendini aşan Antonio Banderas, filmi baştan sona sürüklemeyi başarıyorlar. İkili, yönetmenin 'dolambaçsız' anlatımına uygun adımlar atıyor. Onların bu başarısı karakterler üzerinde yükselen hikayenin yalpalamasına izin vermiyor, inandırıcılığın zedelenmesinin önüne geçiyor. [A](#)

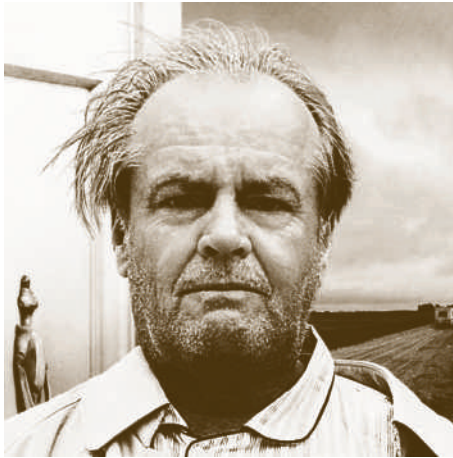
Pedro Almodóvar, uyarlanması neredeyse olanaksız bir romanı hakkıyla beyazperdeye taşıyor.

Dışavurumcu oyunculuk, özellikle Roberto Álamo'nun canlandığı Zeca karakterinde sırtıyor.

"Film çekmek insanın farklı yaşlarda kendi fotoğrafını çekmesi gibi bir şey. Hepsi farklı görünür, ama aslında hepsi aynıdır."

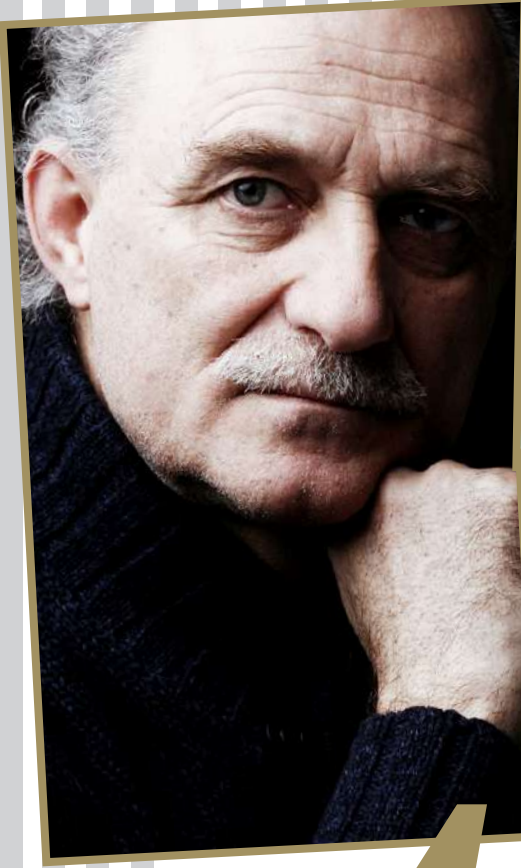
Wong Kar-Wai

altıyazı
AYLIK SİNEMA DERGİSİ

"Sinemayla büyüyenlerin dergisi"
Her ay bayilerde

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

1 - Dışarlık

TRT Belgesel kanalında 16 Nisan Pazartesi'den itibaren yeni bir belgesel başlıyor: "Dışarlık". Sinemamızın son dönemlerinde taşırayı konu alan ve/veya taşrada çekilen filmleri konu edinen yapımın ilk bölümüne "Sonbahar"ın yönetmeni Özcan Alper konuk oluyor. Belgeselin gösterim saatiyse 21.30.

2 - Kerem Akça'yla "Tür Sinemasının 100 Yılı"

Sinema yazarı Kerem Akça'nın 10 hafta sürecek "Tür Sinemasının 100 Yılı" adlı sinema atölyesi, 17 Nisan'da Kadıköy KargArt'ta başlıyor. Ayrıntılı bilgi ve kayıt için info@kargart.org elektronik posta adresinden veya 0 216 330 31 51 numaralı telefondan iletişime geçilebilir.

3 - Sekans Sinema Grubu Film Eleştirisi Yarışması

Ankara merkezli Sekans Sinema Grubu tarafından bir film eleştirisi yarışması düzenleniyor. Seçici kurulunu Ahmet Gürata, Hakan Savaş ve Ece Özdemir'in oluşturduğu yarışmaya son başvuru tarihi 20 Mayıs. Sonuçlarsa 20 Haziran'da açıklanacak.

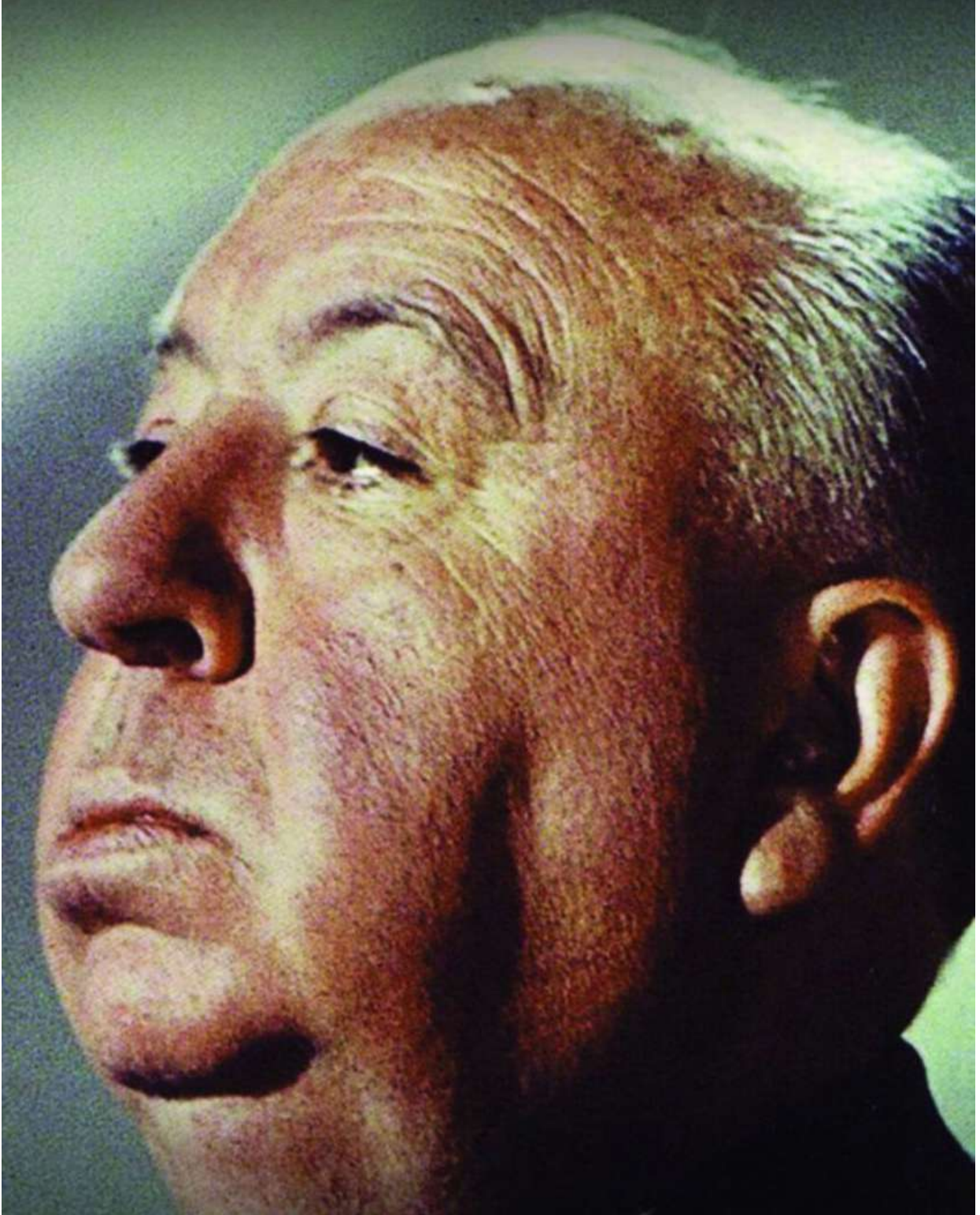
4 - İzmir Film Festivali'nde Lazar Ristovski filmleri

Balkan sinemasının önemli aktör-yönetmenlerinden Lazar Ristovski'nin dört filminin yer alacağı bir bölüm de yer alacak festivalde. Ristovski filmlerinin yanı sıra, Balkan sinemasından dört film daha bölgenin atmosferini İzmirli sinemaseverlere taşıyacak.

5 - Karanlık Gölgele (Dark Shadows)

Tim Burton-Johnny Depp ortaklığında son hamle olan "Karanlık Gölgele", ikilinin 'gotik' tutkusunun yeni bir yansıması kimliğiyle beyazperdeye geliyor. 15 Haziran'da gösterime girecek yapım, Depp'in etrafında toplanan kalburüstü oyuncu kadrosuyla da dikkat çekiyor.

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK
BİLGEHAN ARAS'LA 7. CADDE HER ÇARŞAMBA 22.00 - 00.00 ROCK FM 94.5'DE

“Temel olarak renk diye bir şey olmadığını aklımızdan çıkarmamalıyız. Hatta insan yüzü diye bir şey yoktur. Çünkü insan yüzü, üzerine ışık çarpıncaya kadar mevcut değildir.”

Alfred Hitchcock